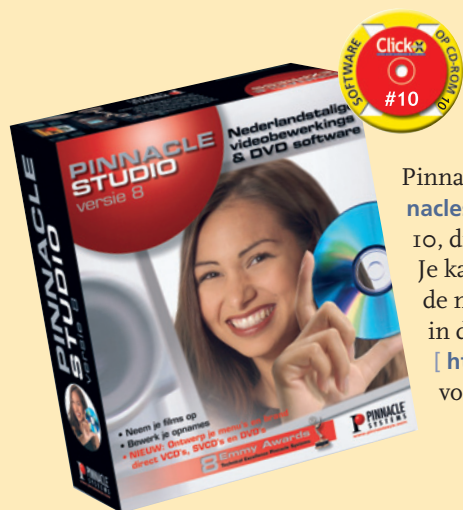

Videobewerking met Pinnacle Studio

Met je home-video

Je hoeft geen professionele regisseur te zijn om zelf fantastische films te maken. Met een goeie camera en degelijke videobewerkingssoftware, stoom je je film klaar voor Hollywood! Pinnacle Studio 8 is zo'n pakket waarmee je van je videobeelden ook een echte film kan maken.

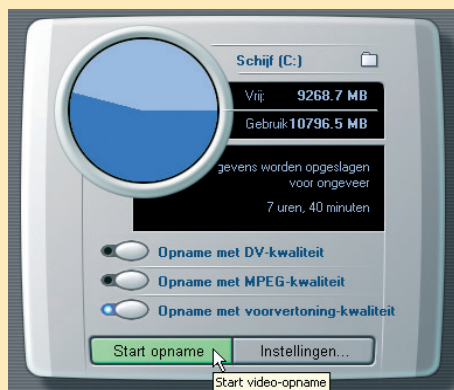
Pinnacle Studio 8 [www.pinnaclesys.com] vind je op cd-rom ro, die je vond bij Clickx 41. Je kan het pakket ook kopen in de meeste computerwinkels of in de webwinkel van Pinnacle [<http://shop.pinnaclesys.com>] voor ca. € 99.

Klaar? Actie!

Start dus maar eens Pinnacle Studio 8 op. In de werkbalk zien we drie opties verschijnen: **OPNEMEN**, **BEWERKEN** en **MAAK FILM**. We hebben onze digitale videorecorder al aangesloten op onze *FireWire*-kaart én op de VCR-stand ingesteld, zodat we met een gerust hart de knop **OPNEMEN** kunnen indrukken. Rechtsonder krijg je dan een module te zien waarin je zowel de videobron als het gewenste formaat kan instellen. Ook al heb je maar één videobron aangesloten, toch loont het de moeite even de knop **INSTELLINGEN** in te drukken en het tabblad **VIDEOBRON** te openen. Je kan hier de doorvoersnelheid van je harde schijf testen (**TEST DATASNELHEID**) én instellen hoe Studio tijdens de opname met scènes moet omspringen. Zo kan je er bij-

voorbeeld voor zorgen dat Studio automatisch een nieuwe scène creëert voor video-

De voorvertoningskwaliteit laat je toe iets sneller te werken.

beelden die je op een ander tijdstip had genomen. In eerste instantie biedt de module je twee bekende videoformaten aan: **DV** (Digital Video) en **MPEG**, maar via de knop **INSTELLINGEN**, tabblad **VIDEOFORMAAT** kan je meer details van deze formaten vastleggen. Er is echter ook nog een derde optie: **OPNAME MET VOORVERTONING-KWALITEIT**! Deze kwaliteit is dan wel niet om over naar huis te schrijven, maar het grote voordeel is dat je véél meer video op je schijf kan stockeren. Het nadeel is wel dat Studio tijdens de eindfase van de film alle scènes nog eens opnieuw moet inlezen om ze dan definitief in DV-kwaliteit op te nemen. Maar deze werkwijze bespaart je wel heel wat tijd en ergenis tijdens de andere fases.

naar Hollywood!

Videoalbum

Vooraleer je kan beginnen opnemen, moet je de video misschien eerst nog op de juiste plaats zetten. Dat kan je op de camera zelf doen, maar net zo goed via de grafische cameramodule van Studio, waar je ongeveer dezelfde controleknoppen aantreft. In het voorbeeldvenster rechtsboven, kan je alle beelden netjes volgen.

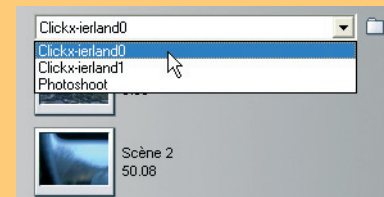

Alle scènes netjes op een rij.

Zodra je de knop **START OPNAME** indrukt, moet je eerst een geschikte locatie en naam voor je album ingeven. Is dat gebeurd, dan kan de opname beginnen! Met een druk op de rode stopknop beëindig je ze weer. Alle opgenomen scènes plaatst Studio

dan netjes in een album, desnoods verdeeld over verschillende pagina's. Op dezelfde manier kan je nog meer opnamesessies maken, die je dan telkens een andere naam meegeeft.

Zorg er voor dat je alle videosegmenten die van dezelfde videoband komen, een duidelijke naam geeft. Ben je klaar met de opnames, dan gaan we de meer creatieve toer op met de knop **BEWERKEN**. Kies de verzameling scènes die je wil gebruiken. Je moet daarvoor wel het bovenste tabblad (**TOON VIDEO'S**) geselecteerd hebben. Door met je rechtermuistoets op een lege plaats in het album te klikken, roep je de detailweergave op en kan je eventueel een duidelijkere naam geven aan scènes. Dubbelklik je op het pictogram van een bepaalde scène, dan wordt die afgespeeld in het voorbeeldvenster. Je kan ook twee of meer scènes tegelijk selecteren (hou de **SHIFT**-toets ingedrukt), die je dan via het menu **ALBUM** of door een klik op de rechtermuistoets tot een grotere scène kan combineren.

Door scènes te selecteren kan je hun naam veranderen.

Het verhaal

Omdat we niet over alle scènes even tevreden zijn, gaan we even langs de montagetafel. Sleep een aantal scènes uit het album naar het storyboard dat de onderste helft van je scherm in beslag neemt. Zodra zo'n scène het album verlaat, spreken we van een (video)clip. De bewerking van zo'n clip beïnvloedt de oorspronkelijke scène op schijf niet! De volgorde van de clips wijzigen is een fluitje van een cent: grijp een clip vast met de muis en versleep die naar de gewenste positie in het storyboard. Misschien heb je opgemerkt dat (een aantal van?) je clips met

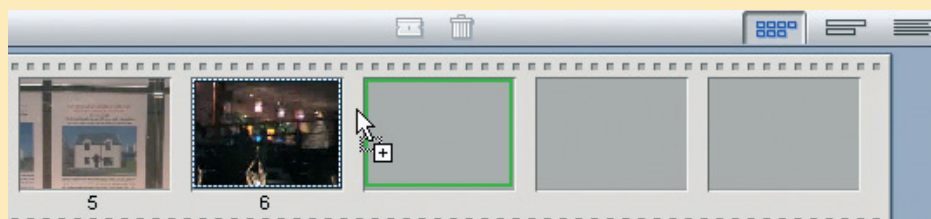
een witte stippellijn omkaderd zijn. Dat betekent dat je die clips in voorvertoning-kwaliteit hebt opgenomen. Een clip die je aanklikt, krijgt een blauwe markering mee en kan je meteen in het voorbeeldvenster laten afspelen. Via de **DELETE-TOETS** kan je zo'n clip meteen laten verdwijnen, maar ben je net iets te vingervlug geweest dan haalt een **ONGEDAAN MAKEN**-operatie (in het menu **BEWERKEN**) je wel uit de brand! Een groen vinkje bij een scène betekent dat die scène zich al in je storyboard bevindt. Voor we verder gaan doe je er wel goed aan je montagewerk

even op te slaan. Dat gebeurt via het menu **BESTAND**, waar je kiest voor **PROJECT OPSLAAN**.

VAKTAAL

FireWire-kaart: Een kaart die je in een vrije PCI-sleuf in je pc stopt, met één of meerdere FireWire-aansluitingen. Hierdoor kan je een toestel met een FireWire-aansluiting aan je pc koppelen en zo gegevens met een hoge snelheid (100-400 Mbit per seconde) van of naar je pc versturen.

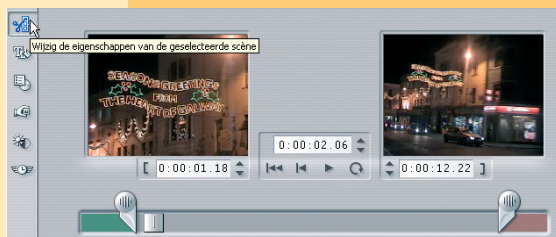
MPEG: Moving Picture Experts Group. Overkoepelende naam van een compressie-standaard voor video op computers en het internet. Dit type bestanden heeft de extensie .mpg. MPEG-bestanden zijn relatief klein omdat van ieder plaatje alleen de verschillen met het voorgaande beeld worden opgeslagen.

In het storyboard maak je met je clips een verhaal.

Snelle knipbeurt

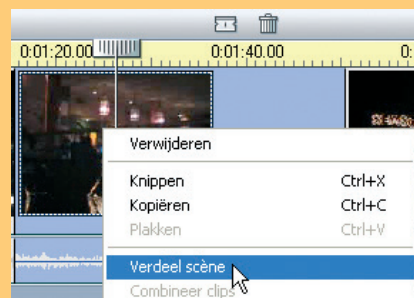
Wat als je een bepaalde clip liever iets had ingekort? Zo'n bijknipoperatie noemen we trimmen, en dat doe je het makkelijkst door de **TIJDLIJNWEERGAVE** op te roepen. Die krijg je door rechtsboven je storyboard op de voorlaatste knop te drukken. Momenteel houden we ons enkel met het bovenste spoor (video's) bezig. In- en uitzoomen op de tijdlijn doe je door de muispijl op de gele tijdsas te positioneren en die vervolgens horizontaal te verslepen. Je kan er eventueel ook met de rechtermuistoets op klikken en je keuze uit het snelmenu maken. Een clip trimmen gaat het snelst door hem eerst te selecteren en vervolgens één van beide randen naar binnen te verslepen. Je krijgt in dat geval een blauwe pijl te zien. Maar het kan ook nauwkeuriger met de gereedschapskist! Dubbelklik op de bewuste clip: het album ruimt dadelijk plaats

Geef je clip een knipbeurt!

voor de Gereedschapskist, waar je het bovenste tabblad aanklikt. Je krijgt meteen het eerste en het laatste frame van je clip te zien. Nu hoef je maar de mesjes naar binnen te verslepen, en je clip wordt

meteen ongenadig getrimd. Natuurlijk kan je ook eerst gebruik maken van de gewone schuifregelaar, zodat je in het voorbeeldvenster het exacte frame kan opsnorren waar je wil trimmen. In de gereedschapskist tref je tussen beide framevensters ook nog handige pijltjesknoppen aan waarmee je frame per frame door je clip kan bladeren. Maar wat als je middenin een clip een stukje wil wegnippen? Dan moet je opnieuw op de tijdlijn zijn. Selecteer de bewuste clip en versleep de schuifknop van de tijdsas naar het frame net voorbij het einde van het stukje dat je uit de clip wil verwijderen. Klik dan met de rechtermuistoets op de clip en kies **VERDEEL SCÈNE** uit het snelmenu: de clip wordt gesplitst. Selecteer nu het eerste deel en versleep de schuifknop naar het beginframe van het 'slechte' fragment. Splits ook hier de clip in twee. Nu is je schaamstukje een aparte clip geworden, die je vervolgens kan wissen met behulp van de **DELETE-TOETS** of door die naar de vuilnismand te slepen.

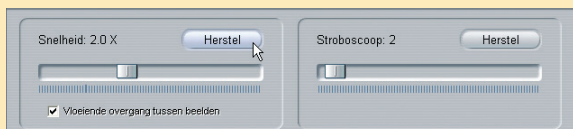

Verdeel en heers!

meteen ongenadig getrimd. Natuurlijk kan je ook eerst gebruik maken van de gewone schuifregelaar, zodat je in het voorbeeldvenster het exacte frame kan opsnorren waar je wil trimmen. In de gereedschapskist tref je tussen beide framevensters ook nog handige pijltjesknoppen aan waarmee je frame per frame door je clip kan bladeren. Maar wat als je middenin een clip een stukje wil wegnippen? Dan moet je opnieuw op de tijdlijn zijn. Selecteer de bewuste clip en versleep de schuifknop van de tijdsas naar het frame net voorbij het einde van het stukje dat je uit de clip wil verwijderen. Klik dan met de rechtermuistoets op de clip en kies **VERDEEL SCÈNE** uit het snelmenu: de clip wordt gesplitst. Selecteer nu het eerste deel en versleep de schuifknop naar het beginframe van het 'slechte' fragment. Splits ook hier de clip in twee. Nu is je schaamstukje een aparte clip geworden, die je vervolgens kan wissen met behulp van de **DELETE-TOETS** of door die naar de vuilnismand te slepen.

Kleuren en effecten

Eens kijken wat Studio zoal kan uitsteken. Je hebt er wel de video-gereedschapskist voor nodig. Open het tabblad **PAS KLEUR AAN OF VOEG VISUELE EFFECTEN TOE**. Je krijgt een hele reeks schuifbalken te zien, waarmee je de gewenste tint, kleurverzadiging (intensiteit), helderheid of contrast kan regelen. Rechts staan de schuifbalken voor de Speciale effecten gegroepeerd: Vervagen, Reliëf, Mozaïek en Postereffect. Bovenaan tref je nog het menu **Kleurtype** aan, waarmee je heel snel een overheersende kleurmodus kan instellen. Ook met het onderste tabblad kan je grappige effecten bekomen: hiermee kan je namelijk de afspeelsnelheid van je videoclip variëren. De duurtijd van de videoclip past zich automatisch aan, en dat merk je als je de clip op de tijdlijn in de gaten houdt terwijl je met de schuifknop van de **SNELHEID** speelt.

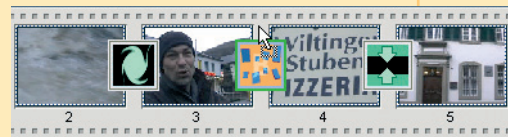
Een stroboscopisch effect voor wie daarvan houdt...

Rechts in de gereedschapskist kan je stroboscopische effecten bekomen: hoe hoger je de schuifknop instelt, hoe meer frames van je videoclip er – weliswaar ten koste van andere frames – worden herhaald.

Overgang tussen beelden

Op het tweede tabblad van je album (**TOON OVERGANGEN**) kan je lekker grasduinen in een hele reeks van overgangseffecten tussen verschillende clips. Bovenaan, in het menu, kan je kiezen tussen drie hoofdopties: **STANDAARDOVERGANGEN**, **ALPHA MAGIC** en **HOLLYWOOD FX FOR STUDIO**, die je steeds verrassender transities opleveren. Je hoeft zo'n pictogram maar aan te klikken, en je krijgt meteen een demonstratie in het afspeelvenster te zien. Heb je een geschikte overgang te pakken, dan sleep je die meteen naar je Storyboard, tussen de twee clips waar de transitie moet terechtkomen. Wil je heel snel hetzelfde overgangseffect tussen verschillende clips verkrijgen, dan ga je best als volgt te werk. Open de tijdlijn, plaats de gewenste transitie tussen de eerste twee clips, selecteer alle clips behalve de eerste, druk op de **RECHTERMUISTOETS** en kies **RIMPELINGEN** uit het snelmenu. Dezelfde overgang komt nu netjes tussen alle geselecteerde clips terecht. Standaard duren overgangseffecten precies twee

seconden. Die waarde kan je echter aanpassen via het hoofdmenu. Selecteer hier **INSTALLATIE** en kies vervolgens **BEWERKEN**. Op het tabblad kan je dan de standaard tijdsduur aanpassen. Maar misschien is het je enkel om één bepaalde overgang te

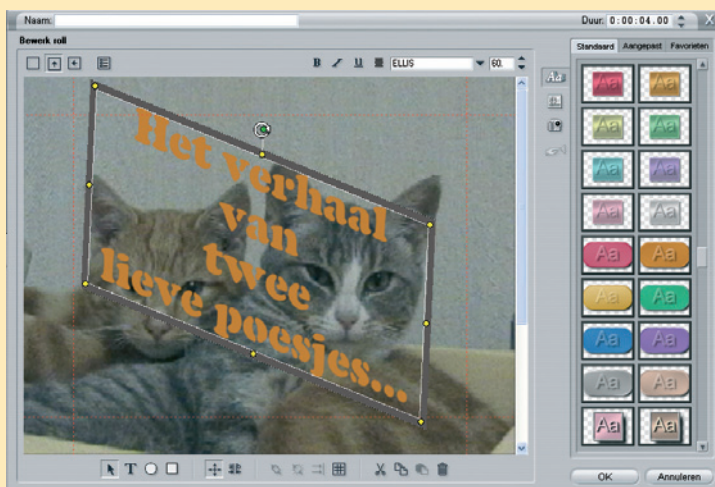

Experimenteer naar hartelust met verschillende overgangen!

doen, en raak je dus liever niet aan de standaardduur. Zo'n overgang trimmen is gelukkig geen enkel probleem in Studio. Dubbelklik (in het Storyboard of in de tijdlijn) op de overgang: je opent daarmee de gereedschapskist waar je de eigenschappen van de overgangsclip kan aanpassen. Helemaal bovenaan kan je dan tot op het frame de gewenste duur van de transitie instellen. Plaats je een vinkje naast de optie **OMGEKEERD**, dan krijg je dezelfde overgang te zien, maar dan in een omgekeerde volgorde.

Pakkende titels

Voor het toevoegen van titels werk je het makkelijkst vanuit de tijdlijn, waar je de schuifknop op de tijdsas eerst positioneert op de gewenste clip of – ingeval je straks kiest voor **TITELOVERLAY** – op het gewenste frame. Van hieruit open je dan de videogereedskapskist, en ga je naar het tweede tabblad: **VOEG EEN TITEL OP SCHERMGROOTTE OF EEN TITELOVERLAY TOE**. Bovenaan kan je dan meteen instellen welke naam je aan de titelclip wil geven en hoelang die precies moet duren. Je hebt hier de keuze tussen **TITELOVERLAY** en **VOLLEDIG SCHERM**. Kies je voor het laatste, dan komt je titelbeeld na je huidige videoclip terecht, zodat de rest van de videoclips in de tijdlijn mee opschuiven naar rechts. In zo'n titelclip krijg je dan je titel te zien, met als achtergrond een stilstaand beeld dat je in de titelmodule zelf kan instellen. Een Titelovertay daarentegen komt op een apart titelspoor terecht, net onder het hoofdaudiospoor. Hoe dan ook, beide keuzes brengen je naar het

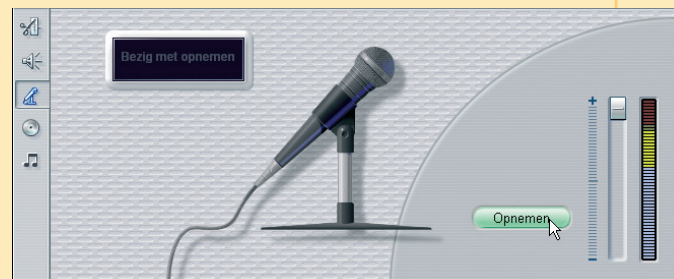

Studio's eigen titelmaker...

hoofdvenster van de titelmodule. Geen titelclip zonder titel natuurlijk, en dus beslis je eerst hoe die er moet uitzien. Daarvoor kan je gebruik maken van het gereedschap (rechtsboven) dat aan je tekstverwerker doet denken. Maar je kan ook handig gebruik maken van tientallen tekstmodellen die je via de knop **LETTERSTIJLEN** kan oproepen. Wil je enkel een al ingetikt onderdeel van je titel bewerken, selecteer helemaal onderaan dan het selectiepictogram en sleep met de muis over de gewenste letters, waarop je dan het beoogde effect kan loslaten. Een extra afbeelding aan je titelpagina toevoegen kan ook. Als je het **CAMERAPICTOGRAM** indrukt, kan je namelijk naar een geschikte figuur bladeren en die vervolgens naar je titelpagina verslepen. Heb je voor een titel op volledig scherm geselecteerd, dan kan je ook dankbaar gebruik maken van de tweede knop: **ACHTERGRONDEN**. Afhankelijk van de modus die je bovenaan in het taakvenster selecteert, krijg je de keuze tussen een hele reeks kant-en-klare achtergronden of kan je allerlei leuke kleurschakeringen aanbrengen. In dit laatste geval moet je dan wel op het pictogram zelf van de gewenste kleurmodus klikken, zodat je toegang krijgt tot het kleurenpalet. Je titel hoeft overigens niet vastgeroest op je clip terecht te komen... Helemaal linksboven kan je via een aantal knoppen namelijk nog twee andere modi instellen: **DRAAIEND** en **INSCHUIVEND**.

Geef commentaar

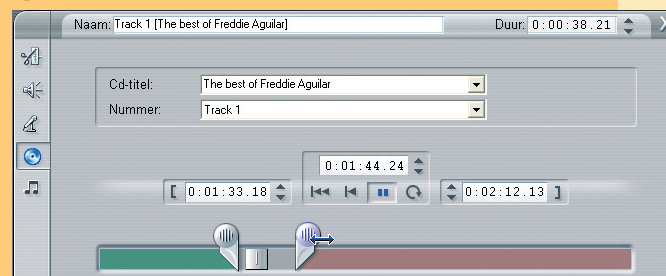
Het kan soms leuk zijn achteraf commentaar bij je beelden op te nemen. Open het **AUDIOGEREEDSCHAP** via de knop linksboven je tijdlijn, en druk het derde tabblad in (pictogram met microfoon). Is je microfoon goed aangesloten op de geluidskaart, dan kan je meteen al een testzin inspreken. Het ideale bereik ligt binnen de gele balkjes en via het schuifknopje links ervan kan je het weergaveniveau alsnog aanpassen. Is dat in orde, verplaats dan de schuifregelaar op de tijdlijn naar het frame waar je de opname wil beginnen. Druk vervolgens op de knop **OPNEMEN**. Zodra **BEZIG MET OPNEMEN** oplicht, kan je je commentaar kwijt. Na een druk op de **STOP**-knop plaatst Pinnacle even later de clip met je stem op het voice-over spoor. Blijkt de opname niet echt optimaal, dan moet je wellicht nog wat aan de audio-instellingen sleutelen. Dat doe je via het menu **INSTALLATIE**, waar je kiest voor **CD** en **VOICE-OVER**.

Commentaar kan je in een wip opnemen.

Achtergrondmuziekje

Je hele opname met je eigen stem opluisteren is natuurlijk te veel van het goede, en dus roep je maar liever de hulp in van professionele zangers. Open opnieuw het **AUDIOGEREEDSCHAP** en druk dit keer het **CD-PICTOGRAM** in. Stop vervolgens een audio-cd in je station. Herkent Pinnacle die niet, dan moet je eerst nog de naam van de cd intikken. Daarna kies je een geschikte track en laat je die via de bedieningsmodule afspelen. Je kan zo'n track met behulp van de twee mesjes trimmen, indien nodig. Heb je eenmaal je favoriete fragment te pakken, dan hoeft je maar op de knop **TOEVOEGEN AAN FILM** te drukken. Pinnacle plaatst de clip dan meteen op het onderste audio-spoor.

Sommige opnames kunnen best wel wat muziek gebruiken...

Wat staat er op het menu?

Schijfmenu's maken je film interactief, aanzien de kijker zelf het videofragment kan aanduiden dat hij wil zien. Zo'n menu heeft echter alleen maar zin als je van plan bent je film naar het VCD-, S-VCD- of dvd-formaat om te zetten; de andere formaten ondersteunen namelijk geen schijfmenu's. Roep maar even het album op en open het onderste tabblad **TOON MENU'S**. Stel nu dat je de kijker een schijfmenu wil aanbieden net achter je derde videoclip, zodat hij zelf kan beslissen of hij vervolgens je vierde of vijfde of ... videoclip bekijkt. In dat geval hoef je maar een menusjabloon uit het album naar de tijdlijn te slepen, achter je der-

de videoclip. Op de vraag of je een koppeling naar elke scène wil maken, antwoord je bevestigend en dat is zo ongeveer alles wat je moet doen: Studio heeft voor jou meteen een menu in elkaar gebokst met koppelingen naar alle volgende clips (scènes) uit je film. Voor alle duidelijkheid heeft Studio bovenaan de tijdlijn vlagjes geplaatst: M (Menu) en C (Chapter – of menukoppeling naar een clip). Wil je simuleren welk effect dat in het eindresultaat zal opleveren, verplaats de schuifregelaar dan naar het menu en druk de dvd-knop op het voorbeeldvenster in. Vanop de tijdlijn kan je trouwens makkelijk je koppelingen behe-

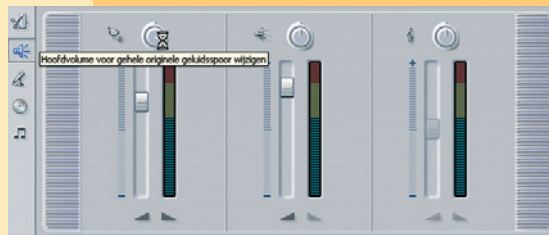

Vanop de tijdlijn kan je je koppelingen beheren.

ren. Wil je er eentje verwijderen, klik dan met de rechtermuistoets op zo'n **C-VLAGJE** en kies **VERWIJDEREN**. Een koppeling creëren is al even makkelijk: verplaats de schuifregelaar naar de gewenste positie, druk op de rechtermuistoets en kies uit het snelmenu **HOOFDSTUK INSTELLEN**. Wil je op het einde van je clip (of film) de kijker terugbrengen naar het menu, roep dan opnieuw het snelmenu op en kies **TERUG NAAR MENU INSTELLEN**.

Geluid door de mixer

Met al die audiosporen loop je natuurlijk het gevaar dat het ene geluid het andere overstemt. Gelukkig kan je het volume van elke audioclip afzonderlijk instellen. Klik even een willekeurige audioclip aan: je

Professioneel geluid mixen...

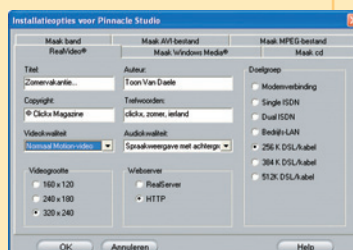
merkt een horizontale blauwe lijn op. Die geeft alle volumewijzigingen van de clip weer. Zolang je geen aanpassingen hebt uitgevoerd, is die perfect horizontaal. Met de muis kan je die lijn echter aanklikken en verslepen. Klik je zo'n aanpassingspunt met de rechtermuistoets aan, dan kan je in het snelmenu dat punt weer doen verdwijnen of meteen alle wijzigingen wissen (via de ietwat misleidende optie **HERSTEL VOLUMEWIJZIGINGEN**). Nog meer mogelijkheden biedt je de ingebouwde audiomixer, waarmee je de drie geluidsniveaus in relatie tot elkaar kan aanpassen. Het tweede tabblad

in het audiogereedschap geeft je toegang tot die mixer. Van links naar rechts herken je meteen de drie audiosporen. De schuifbalken geven het volume weer van de huidige positie op de tijdlijn. Verplaats even zo'n schuifknop: je merkt hoe de blauwe lijn van de bewuste audioclip zich aanpast. Je kan echter ook het volume van het hele spoor in één klap aanpassen: dat doe je door met de muis aan de knop bovenaan de meters te draaien. Klik je het symbool van het audiospoor aan (links naast de draaiknop), dan schakel je de geluidswaergave van het hele spoor volledig uit.

The end

Studio biedt je een hele waaier aan uitvoermogelijkheden voor je film aan, en dat merk je zodra je bovenaan het tabblad **MAAK FILM** aanklikt... Je hebt de keuze uit zes hoofdmenu's. Vergeet niet dat je bij elk hoofdmenu via de knop **INSTELLINGEN** tal van – nogal technische – opties heel nauwkeurig kan afstellen. Je kan nu kiezen naar welk formaat Studio je film moet uitvoeren. **BAND** brengt je film over naar videoband, hetzij van je vhs-recorder, hetzij van je camcorder. Die laatste moet dan wel over de DV-IN-functie beschikken. **AVI** heeft als voordeel dat je de bestanden op heel wat computers kan afspelen, maar ze kunnen vrij veel ruimte in beslag nemen. Ook **MPEG** is een goede keuze, want doorgaans ook zuiniger dan **AVI's**. Selecteer je vhs-kwaliteit dan schakelt video automatisch over op

Via de Instellingenknop kan er nog wat bijgesleuteld worden.

MPEG-1, waar alle pc's vanaf Windows 95 mee overweg kunnen. Verkiez je een hogere kwaliteit, dan wordt je film met **MPEG-2** gecompriimeerd, wat voor het afspelen een geschikte softwaredecoder vergt. Bij **STREAM EN WEB** krijg je de keuze tussen twee populaire formaten: RealVideo en Windows Media. **Cd** ten slotte, geeft je de keuze uit VCD of S-VCD, tenminste als je over een cd-brander (cd-r of cd-rw) beschikt. VCD maakt gebruik van MPEG-1-compressie, terwijl S-VCD het over de MPEG-2-boeg gooit – met betere kwaliteit als gevolg.

VAKTAAL

AVI: Audio Video Interleaved. De bestandsnaam voor digitale video met geluid. Deze standaard werd ontwikkeld voor digitale televisie die je kan bekijken met de Media Player. Je herkent deze bestanden aan de extensie .avi.

MPEG-2: Een compressiestandaard voor audio en video en één van de MPEG-varianten. MPEG-2 heeft een veel betere kwaliteit dan MPEG-1. MPEG-2 wordt vooral gebruikt voor digitale breedbandtoepassingen of dvd.

VCD: De afkorting voor video-cd. VCD gebruikt MPEG-1 om beelden op te slaan en één cd kan zo'n 70 minuten video bevatten.

— Toon Van Daele —